

וואריאציות בנוסח קהלת

על שירים לאורך החיף ינתן ינותן

בזמנו קובץ שירי הראשון של ג' ינותן בשבילי עשר. נחשבתי נמוך מרוב חובבי הספסוף במה רשמתי אז: "גוים הם שירי ג' ינותן ינועיכם מפורי ביהודה או והוי חובבי עשרים שורח עשבות בדרך כפיתיה בזה בשבילי עשר מן המרתה אין היא מתחלה עלינו רוח שפסון ורקות" זו הדרך — אשר אהבתי.

אתה עינך שנים חלפו מאז — שנות המצע הארוך של הנעורים אל הבגרות לא הלה חובבי וז' ולא ריבמת בגרות המסור — לא התברר באן אלא בחתימה אל המיצוי בחיותו של השפע, על הרבות המאית בתארוך הנהיף אל הפתח המפרונו העצור של דוד מלחמת העצמאות, אל קסמי האידיליה המבויי.

עיתים זכר מה פה זכר אף עתים זכר מה פה זכר

זמנה חודש המסורר. מגופו של עולם אל אורו, מן המשיח אל הסבל ואל התרננות. מן הוריעה המיקרה אל הקו האחר המרובות.

ואולם עינך המסור בשירותו של ג' ינותן, העונן המבישי שבה — לא נשחת עיקרם עינך זו עוד העמיסה קובץ שירי החדש — "שירים לאורך החיף" ובה אלבתי זו, שהומה בה תחומים חקק, אשלוח הבדידות הנגורה הכורכה בעקב השררה הבחתי נמנעת עם התרפפות מחוק ובקות כסירי העולם, אהבה חיים כצמח לא נטיבו ויסוים של התבוננות שלוחה במסע הרוחני שיש עשה מסוים בקבוצתו.

כל היסודות האלה התחברו זה לזה תחומים מוטונים במסיב השירים לאורך החיף, נעם אומר ויוצר אומר, בכל האמריאות לנסות אל העת רבשה. המוציא את הענה הקודרת משהוה העקרון והתקנה אל בדידת החיים, ריבמות ימי פן באו הכולל הקובץ והקנה אונינו עינך המסתורי ומבוטח, בקבוצות הציגות של הנהיח מתייחבות אוניו סתברותה עולמית.

וכאלו מרחם שיריכם הלה רוחו של קהלת, של אותו סטר קטן שנתנה בוילה כדי להקוב עולם ומלואו, השוקת החיים בו עוד מבני העולם של הכליון וראיתי חיים — מסובחת וחרילה שבויה לקבל תחומים מסאמיונים אל העוור של קהלת, המסכה בעצמי החיילית, נהנים. השירים לאורך החיף, כבדול אל אגן שאבות, רובם עינך הם, כביכול, אריאיות חשיות, מורנויות, על גבוהאי, עוקים הויחין, עד שסמקו עיניים לשמש להם מציין נוסחו, זמנה שכלוה, כל ידיו חיים אלה, הם, מגזע הקשים, הימים האלה, וקהלת חוקן הנהיח הנהיח, וכלן אין להם באל וילה הגבר והבני הישרי (כמו צבור).

בעקבות הנהיח הישרי, ריבמת העשר על הארץ כשיחה הרוח השוב אל התאקום. איצור מסורר, ורשעה שישוב העשר על הארץ ינונא שירי לרמונים (שם) והקטן השוני בשכיוס מבלים אל אהדות המטיבס הישרי, שכן הישרי הוא ציפור העש (אדם כמו ציפור כל עוד נפשו בו שיר) שיון לבלתי שלמה בה (קל השיר אין לו משיח). המסאמורה התחרות נשנית בשירים לאורך החיף: הכל ישוב אל המצולות וילה הקצה הנהיח (החולל יזכר) מעלה על העצה אל סמוקו של קהלת: כל העולמס החיים אל העלה אל מקום המגלים החיילי שיש עם הם שנים למכס, שחור גם לא ינותן והומים הם הפעמים ענודים לחלל שאהבי. גם שם עם כן שאר שבו מחוק למחזור הנחיל של הנהיח, משלו החיף ללא זכר: החולל ינונא אל העלימס אלל לקץ אין זכר... גרות הלילה זכרה, הידידות האהבה / הנעורים שכאו תפע אל סופיה, שוב עולה דוד סמוקי הקובץ אל התקיימס, כי ילחלה והשתחרות הבל"ג (לה זכרון לאשונים גם לאחורונים שיתוו לא היה להם זכרון... וכדי למה תופק אסור ציאינה זו בא סיוס השיר: ריבית עולמן על הצרות / ושנים חלפו זומס / בין החבב והקריבו והשקפה (שם).

והרי גם האהבה אל ג' ינותן, על אפר נעוריו בתהבה כהחילית קטנה כחתי החיים, על גופו הנעומים של ג' ינותן, גופי סובר רם כמסירותי המייתי, נטל אור של שמישקיעה, אל פתוק שיש גלי הים הלכנס / נהינים באור סה / את הדרומים המהומים לעין / והיסם ללכ... (אחורי הספרה). והנהיח מאחור צופן את נבואת החיף:

אמנו שפגנו לקנות זכר
בין ספקר ופושים סדוקים
השארנו סמע נהש שפס סאסרת.

עו על סכך וקרוסס פקלי יצר קש הפס.
וקששוב קציר וקמים על סיק עשר קלקסה...

(איש איש ישמור)

סעבר מאמיו זה מעלה שוב את זכר קהלת: נבחה, וארר טוב לעינים לראות את המשיח יזכר — בפטנאותיות אכזריות, הננוניות: "יזכר את ימי החשך כל הרבה ימיו... אחת האהראיות השיות למטיבס בציח זה הוא השיר על "מסירות כלחה" אשר רובה הליחוד כל שמירת"שיונים או לינערבים / ולא לשכס כלילה בין אלפי נכמיס / עישות".

השקפה לרמיזות: סעבה לחיים, לתחושותיהם מאהותיהם וקולר היותם (לא סכסכ עין לראות ואל תבלא און מסמעי) הספספת בקהלה אוסינית למסורר נטול החייה:

עכן שפאני עלי נפגנו רנה
תקרות קאר שריקות סבי די
אבס דנכים סטאות קעיר —
שקטנו עלי נפגנו רנה.

(הלה כלנו סאפיי)

פענין אור האילחור המודע לסמך האחרון של קהלת (הספר האחרון) על ימי הקנעה שאין בהם סתף — אילחור זה הספר דוקא חיות לילוח ונעום כמשהבת המסעס עם סיוס הקנייה, כשהלה ערוק, וזמנה של כללות הכול: משתחררות החצר / וביח האריות יטנ, / ויפרט אל הכנותיות האחרונה / הישא משיו שנותן שאר / קל המשעבה / ונולה חובש כל ריבמת תנין / כמשרתה הסיח שבהרים / ויוטונו השקיים ברזל וברית, וחבנו

מאת דניאל בן-חנם

של, חפרו האחרון לוכש כאן רמות חדשה שאבה מסעון וברוטיו של הצבאי, כלי להתחנות בערנוני הנוספה, זה, המשחקים עם שירים האחרים: הנה קרבות שנים וישאר ג' ינותן זה מה שנשאר וכל השאר יקר והכובד (מה שישאר) והמסכה, כי הגיעי קהלת אינם והקטן נחלת הקנעה הנעמה, ולנעורים אילו להם כראש וראשונה חלק הארי במסירותם, כך בין עשר לכו של האדם שרים לו נעוריו.

ורא נתקטחו כרשימו זו יסודות ומסויבים פוסטים אחרים הראיים להבליטה כ"שירים לאורך החיף": יסודות הבלדה ומסאמיו עממיים ושני אלונים, תארוך סתמלי (רופט) הנהרות עם הזויים ומי קופחי החיים (מה שחלים), השוכבים בסוף הדרך, האמנה כמרחקה הנחוצה של נפש האדם — כמו הימ" של ונהמת העולם והסגנה בו אין מה כדי לסמא — כל אלה שהם מכבשוני נמשו ושירתי של ג' ינותן, אך עינך החלוף הוא כרות החילון בשירה זו, אף הנתיחה לעולם המיתולוגי היחידה, המהפכית משירי הנעורים וזו נכשית, מספרת מנחב:

השוכבים כמו חייש על פלי סקון יחלפו

שקטנו קבויים פהשך כעצמים עקסס קול...

עו להם לישון, והקוים, עד אפר על שפת סלמי

שקטנו סלל לקשת, עס קריצו עקסיים...

(גמר על גלי החיף)

ובמאמר מוסבר: עולם המיתולוגיה והמחשבה של יזון עליות החיך קרוב ררבה יותר כשורשו לרוח-קהלת הספר החדש כהנחך שיק מסכתת יזון) משאנו אשירי לחשוב, מסיוור מספוטיו של אורסאוס ושיבונו אל משאנו אשירי לחשוב — היסודר סמסורנו גורסי לו כשיריו אל פסמים, צופו בחוכו את המיתוס הקדום על החוררת של מחו ספר המותם: בבלי העשר השטורים עם ילבינ המסוס האחרון.

אל פחות מכן — ואולי יותר עמוק ומסופו אורנית — דק ג' ינותן כניף הארץ ובמראותיהחולם החמוסס כה, מראות הנהיח, יודע הוא אל "קרבות האהבה, היום, המסום... המרוטים, הנחמס, השליחה, ארון נהרות הנשס וזינוקיה המיוטת את הרוחמיים הנוכלם של החיים" ובין עינך השמל הגרולות והמאות הלה אופק את שירי, שפרושה עליהם תנחתהקי, תנבת המייתה, וכשתי עוסות מראות וקול, בניתוחיהם ננטים יש סקן סוחסות אותו כעצמה בלתי-סכולת:

יפס ירקה לשהבת הים פנינוי, עת שקיוו וסרסס על פפת סקרב.
פריתת השקסס מן סהם, סהים מן החול,

פרטי סקפך סמלום וסרוה סקרת,
שעות פאלה עשסר נקרר סמים, וקאר נקרר פחשך,

ירקסה סקסרת,
שקששע שפלע סקסס נקרת וססוב נקרר אילי לקצח מן סרע —

שעות סקרנה מן אילי סקסלקאות בשעות סקההו

הן כהדאי שעות סהסר בשירותו של ג' ינותן.

Adler

יאנקל אדלר

מתוך הספר 'יהודים באמנות החדשה' מאת ליאו קניג, שיצא לאור בהוצאת 'דביר' (ת"א)

האכלי
הנתי
לאה
איות
ותוך
העדר
שלישי
מישר
מטפל
החיים
החיים
החיות
הכות
רונה
ביקום
זה הוא
ספרי
וישנו
רות
ויתר
של
לכל
דריה
התרי
אונס
החירו
איש
סוף
כח
וכן
רעוה
ללא
לרונה
ברוח
שננו
שירי

ע
פר
הה
החלב
החיים
בשמי
בבתי
את

ישום